

Az örök Machiavelli

Spinoza, Beethoven, Newton centenáriumi között, ebben az évben lett aktuális Machiavelli is, aki négyszáz évvel ezelőtt mult bi az élők világából.

Nem valószínű, hogy kipnutató korunk nyíltan magünneplné ezt az átvordult, legfőlebb a fascista I álában lehet arról szó, melynek mai vezére nyílt ösinteséggel igyekszik a ravasz firenzei hagyományait megvalósítani.

Padig Machiavelli aktuális, aktuálisabb, mint valaha: politikai elméletei, drasztikus javaslatai, — melyek az emberi nem megvéteéből származtak — korunk nyílt és burkolt diktauráiban csaknem teljes egészében megvalósultak.

Kétségtelen, hogy a premisza, amelyből Machiavelli kiindult, — a magasabb etika szem-szögéből nézve, erkölcstelen. De lényegében, — ahogy a mai töréneti kritika világánál látjuk, — mégis elevenre tapintott a dolgoknak: nyíltan és ösintén hirdette, hogy a magasabb, éppen a tömegek érdekében való cselok megvalósítására csakis nagy és elszánt egyéniségek utjan érhető el, akik egyben kifejezői azoknak a tömeghangulatoknak is, melyek benne tudatossá alakultak.

Machiavelli eszménye Borgia Cézár volt, aki hatalmának és tekintélyének fokozása érdekében a legerkölcstelenebb eszközöktől sem riadt vissza, aki a maga céljait mindig államának céljaival azonosította.

Machiavelli olasz volt, emellett firenzei: érzéki és ravasz, lángoló és szánító, gyáva és könyörtelen, de mindezen tulajdonságok érvényesítésében sziesz tamatikuss, sőt koncepciózus, kitűnő ismerője az embereknek, mert magát is jól ismerte. Ilyen tulajdonságok mellett és ama zűltöt viszonyok között, amilyenek között élt, Machiavelli igazán nem lehetett valami magasan szárnyaló államfivészeti doktrina hirdetője. A latin és görög számára különben is mindig idegenszerűek voltak a transcedens izű célkittüzések, — sőt réptől távolabb nem állott az idealizmusnak platói értelemben való értelmezése, mint Italia latin ivadékaiktól.

Róma és Róma szétszórt ivadékaik nem tagadták meg reális felfogásokat, — ezt az egyébként életrevaló felfogást — a kereszténység szillemi befolyása alatt sem s épen ez volt az oka, hogy a sémita gondolatvilágból sarjadt keresztényi erkölcsök soha sem is lettek bennük és általuk élő és ható formáló erőkké. Machiavelli elmélete visszatérés volt a kimúlt Róma állambölcseleti és kormányzati rendszerére: a pretóriánusok és Cézárok szellemvilága szólt meg benne, azzal a megvesztegető hévvel és elokvanciával, mely a mácsik nagy firenzei: Dante költészetét is jellemezte.

Machiavelli kétségtelenül nem volt jellemes ember, de menti őt az, hogy nem is hitt a jellemben, nem is hirdette érvényét, sőt: mindig vele el-lentésben cselekedett és hirdette felfogását.

Pajzán meseszövésti, obscón komédiák szerzője volt, melyekből a renaissance életimádata, fénytől való megrészegetettségünk hangulata csap ki. S ta'án mindvégig megmarad ezen alantas műfajok művelőjének és annak az éleseszi diplomatának, aki a firenzei köztársaság szolgálatában jelentős sikereket ért el, — ha a sors rajta is be nem teljesedik és a Mediciek kizú-kamrája mélyebb elgondolásokra nem serkenti. Fogságából való szabadulása után vidéke költözik és magányában írja meg hírhedt állambölcseleti művét: az „Lupero“t.

Kevés könyv van a világirodalomban, melyet annyi támadás, kritika és gúncos ért volna, mint éppen ezt. A magasabb filozófiai elgondolásokon nyugvó államméletek, mint a Spinozá és Kanté, a Herbert Spenceré és Bakuniné, — természetesen homlokegyenest ellenkeznek a machiavelli eszmenennel. És mégis: kevés olyan könyv van, amelyet a gyakorlati élet, a történelem, a jelen annyira igazolt volna, mint az övét. De sőt a tu dományos szocializmus megalapítói és művelői is egyetértettek Machiavellivel abban, hogy a mai állam, egész szervezetével, ideológiájával, erkölcseivel és tudományával, nem egyéb, mint egy diadalmas erőszak érdekéinek kiegyensúlyozott organizmus, melyet ennél fogva csakis az erőszak dönthet meg. Ebben az értelemben — s nem alantas célkittüzéseit véve alapul, — Machiavelli ugyszólván megelőzte korát: civilizása mögött egy nagyon is öszieta világfi nyíltsága és természetes gondolkodásmód, húzódtott meg, — olyan emberé, aki a vallási kép mutatás hanyatló korzakában megengedhette magának az ösinteség luxusát.

S ha centenáriuma alkalmazásával mégsem fogják emlékéét méltóképen ünneplni, ennek igazán nem az ő luciferi zsenialitása lesz az oka, hanem a mi

napjaink romlott alakzkodásban megnyilvánuló szelleme, mely nem meri nyíltan bevallani, hogy demokratikus szölamal, emberbaráti frázisai humanista rongyrázásai mögött a legnyersebb önzés a legszemérmelenebb imperializmus tli orgáit.

Éppen napjaink történelme mintha amellet is bizonyítara hogy Machiavelli szelleme örök és egyben olyan erősség, amelynek teköslására nemzetközi politikai szövetezetek fogtak össze, jellemtelen Borgia Cézárok, a Borgiák tehetsége nélkül, Kordotti rik, a középkori olasz városállamok Kondottierieinek ösintesége nélkül.

Soha annyi diktátor nem mozgott a színen, mint napjainkban és soha sem volt még az atmoszféra annyira kedvező erőszakos kezdeményezésekre és az erőszak elfogadására, mint éppen ma. Lehet, hogy ez a kor beteg, erjedő, nyugtalan lelkiületéből fakad abból a csalódásból, melyet a gyors teljesülést és prompt megváltást szomjazó tömegek mindig az ellenkező végletekbe való átledőléssel bosszulnak meg.

Az is bizonyos, hogy a demokráciárok, a francia forradalom eszmevilágából kisarjadt parlamentarizmusok mintha végegyengülést mutatnának, olyan hisztérikus idegbenulást, mely mindig kedvező működési lehetőséget nyújtott az extrémításoknak az okkult fégyisokkal hadakozó politikai büvészeknek.

Machiavelli híres konkluzióját, hogy „a cél szentesíti az eszközöket“, — ma a reakció épp ugy kisasjátotta, mint a szélő r. dikalizmus. A közép pártok, a schönggeist-álmódzóké e két áramlat által felkavart örvényben faldokolnak. Machiavelli tehát

Románia textilipara ma már több, mint 50 százalékát tudja fedezni a belföldi szükségletnek

A belföldi textilgyárosok és az UGIR akciója az olasz-román kereskedelmi szerződés ügyében

(Cluj-Kolozsvár, január 20. Az Új Kelet tudósítójától.) A román delegáció már elutazott Rómába, hogy megkezdje az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződés előtárgyalását. Az olasz-román tárgyalások, mint ismeretes, már az új vámtarifárlapján indulnak meg, amely vámtarifáról a belföldi gazdasági élet még semmi pozitívumot nem tud. Ez a különös körülmény indította arra a gyáripárosok országos szövetségét, hogy a kérdést állandóan napirenden tartsa.

Az UGIR vidéki tagozatainak vezetői már napok óta Bukarestben vannak,

ahol tegnapi is igen fontos értekezletet tartottak. Az értekezleten Busila elnök beszámolt az UGIR ismeretes intervenciójának eredményéről, amely szerint Manolescu elvben elfogadta a gyáripárosok memorandumában foglalt kívánásokat.

Penescu-Kertsch közli, hogy egy későbbi beszélgetés folyamán Manolescu államtitkár akceptálta, hogy a tárgyalóbizottságban helyet kapjon az UGIR két képviselője is, akik Rómába fognak utazni. Orghidan mérnök azon aggodalmát fejezi ki, hogy Olaszországnak a legmegsőbb vámtarifája van a világon és így Romániával szemben nem alkalmazhat alacsonyabb vámtarifát. Dinermann államtitkár találja az időpontot a kereskedelmi szerződésekre, min hogy Romániának sem végelegesen stabil vámtarifája, sem pedig stabil valutája nincsen.

Ugyanebben a tárgyban tartott értekezlet az UGIR helyiségében tegnapi a Textilgyárosok Szövetsége is. A textilgyárosok memorandumot akarnak a kormány elé terjeszteni, amelyben kifejtik, hogy Románia textilipara eléggé fejlett és tömegtömegekben a belföldi szükségletnek több mint ötven százalékát fedezni tudja. Áll ez különösen a vászoniparra, amelynél nem szabad figyelmen kívül hagyni a házilpart sem.

Bizonyos, hogy Olaszország igyekezni fog textiliparának megfelelő piacot teremteni Romániában, miáltal a belföldi ipar léterdekeiben veszélyeztetve érzi magát.

A kormány azonban nem hagyhatja figyelmen

EZT A SZELVENYT A EAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KERESKEDŐK LEI 5 LEI ÉRTEKBEŒ, A VÁSÁROLT ÖSSZEGET TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANANT FOGADJÁK EL Ez a szelvény érvényes febr. 12-ig.

él és a jelek szerint örökké élni is fog. Legalább is addig, míg valamelyik erőszak nem diadalmaskodik az ellenezőszakon.

I. az: ma már nem a fejedelmek állnak az erőszak-bullámok sodrában. A demokráciák, a polgári szabadságjogok mintba mára nem is lettek volna jók, mint arra, hogy az erőszak jogit, a minden emberi és etikai szempontot felrúgó diktatura hatalmát egészen alacsony származású emberekre is kiterjeszék!

Machiavellit tehát nem a filozófia és etika szemézőgéből kell megítélnünk, hanem ama virulens gyakorlati érzéke szerint, mellyel beklivott a modern emberiség társadalmi struktúrájába és az európai államraison lélek anába. És e szempontok szögéből itélve meg őt, — meg kell hajtannunk előtte az elismerés zászlaját. Salamon László

kivül a belföldi textilipar szociális jelentőségét sem, minthogy a belföldi textilgyárak több mint harmincezer munkást foglalkoztatnak, akik kenyér nélkül maradnak, ha a külföldi konkurrenciának szabad teret engednek.

A memorandum a továbbiakban megállapítja, hogy a mostohán kezelt belföldi textil ipar csak az utóbbi időben kapott némi lendületet az új vámtarifa révén. Ez az iparpártolás, bár távolról sem felel meg a követelményeknek, a textilgyárakat új investálásokra buzdították berendezésük komplektálás és termelőképességük feljavítása érdekében. Éppen ezért a textilgyárosok azt kéri a kormánytól, hogy ne döntse romlásba ezt a fontos iparágat, amely

néhány évi megfelelő támogatás mellett képes lesz az ország egész szükségletét fedezni.

Pénteken délután négy óraker egyébként az ország összes textilgyárosai gyűlést tartanak az olasz-román vámegegyezés kérdésében.

Dr Patai József Január 23 vasárnap „Mult és Jövő“ műsoros matinéján a Magyar Színház-ban. Rendez esti helyárok a pénztárnál és Str. Regina Maria No 32 és Lepage-nál. Dr. Eisler Mátvás, Hecht Riza, Sugár Frigyes, Adler Ernő, Forgacs Sándor, Kalmay László, Dr. Kleis Miksa stb. s b lépek fel január 23-án, vasárnap dé. fél 11 óraker a

Ékszerék ben, órák és dísz tárgyakban, utazóknak 10%, videjében 7-szati-gya terül meg, ha ék-szerészükségletüket PEINER, Arad str. Bratianu, (vo t Weitzer J.-u.) 3. Ora és ékszerárúháza-ban szer-zik be

SZ 5.21 sz orvosi fa

(Cluj-Kolozsvár, döstőjatól.) A kolozmost állították öszirathozott hallgatótisztika zürke számmitmondó számjejeerdélyi zsidó ifjuséghu-ódix meg. Négy 10.-én a borcetermez első öszeptöközésman és zsidó hallgókibobbant a románilom s ez a négy évinzultusok töviseiveidélyi zsidó ifjuséga

A kolozsvári tudakulminációa porszabadon és zatolatnek. A kolozsvári szeg által kért numzsidó egyetemi hallpergráfussinak, ne nek rende kesésébőlily megdö-bentóctális erőszak somóálljanak itt mindenfájd lmassabb doktada ai:

A kolozsvári tóévtizedekben is egéidulásiág, az orvosi által leginkább lakvári egyetem statberzéder, számszertt

Az 1912-13 magyar es német, gató, amely az ötezzel ki. Az impérekét évről nicos kitem nem készített hallgatók számára ből, hogy az 1920 irathozott be a zsidó

Az 1921/22 ta zott be az orvosi zsidó hallgatók számság 37 96 százalékben mar jelentősen szám.

1922-23. évben az I. évfolyamra

II.	"
III.	"
IV.	"
V.	"

Ö szesen 708 b százalék.

Ebben a tarév zsidóverő antiszem kezében a zsidó volt kenytelen távtelen volt tanulmány azonnal mutatavózak A követ 1923-24 tané 536 hallgató. 1 százalék.

Az 1924-25 diákok számának tisztikája a követ B-irathozott 57 14.65 százalék.

Az elmúlt tar zsidó hallgatója vo amely ezevben az

Estélyi ruákhöz es Bauch Ott kaphat tól zsa és hebedő ké

A kolozsvári egyetem szomorú zsidó statisztikája

5.21 százalékra süllyedt a zsidó hallgatók arányszáma. Az orvosi fakultás megdöbbentő adatai. A zsidó menza hanyatlása

(Cluj-Kolozsvár, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári tudományegyetemen most állították össze az 1926/27 tanévben beiratkozott hallgatók statisztikáját. Ez a statisztika szörke számoszlopokból, látszólag semmitmondó számjegyekből áll, de mögöttük az erdélyi zsidó ifjuságnak megdöbbentő seregdiája húzódik meg. Négy évvel ezelőtt, 1922. dec. 10-én a bozotermék hullái fölétt megtrérent az első összeállítás a kolozsvári egyetem román és zsidó hallgatói között. Ezen a napon kibombant a romániai antiszemita diákmozgalom s ez a négy év véres verekedések, brutális inzultusok tövisével van a tanulni akaró erdélyi zsidó ifjuság számára megjelölve.

A kolozsvári tudományegyetem ezévi adatai a kulminációs pontját képezik a négy év óta szabaddon és zabolátlanul tomboló gyűlölködésnek, a kolozsvári egyetemén ez évben a diákség által kért numerusz klauzuz alá zuhant a zsidó egyetemi hallgatók száma. Nem a törvény paragrafusainak, nem az állam legfőbb karatának rendekezéséből: a zsidó diákok számának ily megdöbbentő csökkenése a botok és a brutális erőszak szomorú numerusz klauzuzsa. Hadd álljanak itt mindennél beszédesebb, mindennél féjdalmasabb dokumentumként a statisztika adatai:

Az orvosi karon

A kolozsvári tudományegyetem az elmúlt évtizedekben is egészen a diámozgalomok megindulásáig, az orvosi kar volt a zsidó hallgatók által leginkább látogatott fakultás. A kolozsvári egyetem statisztikái szolgáltatnak erről beszédet, számszerű bizonyítékokat.

Az 1912-13 tanévben beiratkozott: 207 magyar és német, 43 román és 73 zsidó hallgató, amely az összhallgatók 22 százalékát teszi ki. Az imperium átvétele után az első két évről nincs kimutatásunk, mert az egyetem nem készített ilyenféle statisztikát. A zsidó hallgatók számára csak következtethetünk abból, hogy az 1920-21. tanévben 324 hallgató iratkozott be a zsidó menzára.

Fokozatos numerusz klauzuz

Az 1921/22 tanévben 764 hallgató iratkozott be az orvosi fakultásra. Ebből 279 volt a zsidó hallgatók száma, amely az összhallgatók 37.96 százalékát tette ki. A következő évben már jelentősen csökkent a zsidó hallgatók száma.

1922-23. évben beiratkozott:

az I. évfolyamra	239 diák.	Ebből 74 zsidó
II. "	136 "	" 45 "
III. "	147 "	" 27 "
IV. "	91 "	" 16 "
V. "	95 "	" 14 "

Összesen 708ból 176 zsidó, vagyis 24.85 százalék.

Ebben a tanévben azonban kibombantak a zsidóellenes antiszemita zavargások, melyek következtében a zsidó diákok egy része külföldre volt kénytelen távozni, másik része pedig kénytelen volt tanulmányait abbahagyni. Az eredmény azonnal mutatkozott: többen külföldre távoztak. A következő,

1923-24. tanévben beiratkozott:

536 hallgató. Ebből zsidó 78, vagyis 16.41 százalék.

Az 1924-25 tanévben folytatódott a zsidó diákok számának lemorzsolódása. E tanév statisztikája a következő:

Beiratkozott 573 diák. Ebből zsidó 85, vagyis 14.65 százalék.

Az elmúlt tanévben már csak összesen 57 zsidó hallgatója volt az egyetem orvosi karának, amely ez évben az újabb verések következtében

27 hallgatóra zuhant le. Az ez évben beiratkozott hallgatók statisztikájának a következő:

5 és fél százalék!				
	román	magyar	más nemz.	zsidó %
I. évf.	115	32	9	2 123
II. "	53	10	4	1 143
III. "	85	19	12	2 169
IV. "	44	8	3	7 1120
V. "	43	3	4	15 2307

Ebben a tanévben tehát a tudományegyetem orvosi karára beiratkozott összesen 477 diák, ebből zsidó 27, vagyis az összhallgatók 5.66 százaléka. Az első évfolyamra ugyan 4 zsidó írta be a 2 leány hallgató iratkozott be, de az első kémiai előadás után többen brutális verekedés következtében a négy brutális futó iratkozott az egyetem jogi karára. Ugyanez az eset ismétlődött meg a második évfolyamon is. A három beiratkozott közül kettő a verekedés után külföldre távozott el. Ma így mindössze egy zsidó leány hallgatója maradt az évfolyamnak.

A jogi fakultás statisztikája

A jogi fakultáson beiratkozott összesen 1181 hallgató. Ez nemzetségek szerint a következőképpen oszlik meg: 824 román, 207 magyar, 49 német, 1 orosz, 3 szerb, 1 orosz, 1 horvát, 4 törk, 1 ormény és 90 zsidó. A zsidó hallgatók az összhallgatók 7.62 százalékát teszik ki. A jogi kar zsidó hallgatóinak aránylag magasabb száma abban a körülményben kell magyaráztatni, hogy a fakultáson az előadások látogatása nem

A kisantant egysegesen fog tiltakozni Magyarországon katonai ellenőrzésének megszüntetése ellen

Belgrad, január 20. A nagykövetség konferenciája közölte a kisantanttal, hogy Magyarország kérte a katonai ellenőrzés megszüntetését. A kisantant kormányai állítólag elhatározták, hogy együttesen tesznek lépéseket a kérés elfogadására. Diamanti román követ hosszabb megbeszélést folytatott Perles jugoszláv külügyminiszterrel és a kisantant közös jegyzéket fogadott el az ügyben Magyarországhoz intézve.

Budapest, január 20. Hivatalos helyről megérkezik azt a hírt, hogy a magyar kormány a negyhatalmakkal lépéseket tesz a katonai ellenőrzés megszüntetése érdekében. Az erre vonatkozó előterjesztést a nagykövetség tanácsa előtt megtették.

Az elmúlt év első felében 14.618 kivándorlója és 25.161 bevándorlója volt Romániának

Közvetítették a munkaügyi minisztérium hivatalos statisztikáját

(Bucuresti-Bukarest, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A munkaügyi minisztérium statisztikai osztálya most tette közzé az elmúlt év első feléről (január 1-től június 30-ig) szóló ki és be-vándorlási statisztikát. Ebből a statisztikából kiderül, hogy az 1926 év első hat hónapjában összesen 14.618 egyen vándorolt ki Romániából. Ebben a számban Beszarábia 9014 Erdély 3379, Bukovina 1257, az ósíráltság pedig 518 kivándorlási utlevéllel van képviselve.

A statisztikai adatok szerint Beszarábiából magától több egyen vándorolt ki, mint az összes többi országterületek együttesen. Annak, hogy az ősz s kivándorlóknek 64 százaléka Beszarábiából rekrutálódik, természetesen oka az, hogy ez a terület évek óta súlyos mezőgazdasági krízisen megy keresztül. A földművelők közötti kivándorlási láz erőteljesen növekedésben van és különösen Brazília felé irányul a kivándorlók transzportja, ahová az ifjúságok legelőbbje valóságos mesébe illő ígérekkel csábítja ki a földművelőket.

Az elmúlt év május havától kezdve azonban arra való tekintettel, hogy a brazilai kormány megszüntette a bevándorlók részére nyújtott ingyen hajójegyeket, a kivándorlók zöme Kanada felé igyekszik. Harmadik sorban az Egyesült Államok, mert az északamerikai államokba való bevándorlást a megszigorított kvóta a minimumra csökkentette.

A fenti számokon kívül a munkaügyi minisztérium 1926 első felében 246 repatriáló kivándorlót is regisztrált, akiknek nagy része Amerikából szá-

kötelen és így közvetlen veres veszélye nem fenyeget. Mindezen azonban néhány héttel ezelőtt két vizsgára jelentkező zsidó diákot súlyosan inzultáltak, előreláthatólag a zsidó hallgatók száma ezen a karon is a lényegesen fog lecsökkenni.

Nem jobb a helyzet a filozófiai fakultáson sem. Itt még nem készült el a végleges statisztika, a hozzávetőleges számítás szerint azonban erre a karrá mintegy 540 hallgató iratkozott be, akik közül kb. 6-10 zsidó. Ezen a karon is legjobb esetben a hallgatók 1.85 százalékát teszik ki a zsidók.

Harmincöt diák maradt a zsidó menzában

Az egyetemi zsidótáldozatok vonalát a kolozsvári zsidó menza tagjainak számán is végigkísérhetjük. 1920 februárjában 80 taggal nyílt meg a menza. Ez a szám a tanév folyamán 324-re emelkedett, de alig 50 százalékát tette az egyetemre beiratkozott zsidó diákok számának. Az 1921-22. tanévben 259 tagja volt a menzában, a következő évben 356 diákot látott el, míg 1922 novemberében összerombolták. A zsidó diákok következtében az 1923-24. év 350 hallgatója a következő évben 50-re zuhant le.

Ebben az évben összesen 85 zsidó diák élvezi az emberbaráti intézmény támogatását. Harmincöt: ez a szám magában foglalja azokat a zsidó diákokat is, akik egyrészt külföldi egyetemeken vinnak hallgatni, másrészt külföldi diákokként és megélhetésért, másrészt külföldi diákokként, a megélhetés más útjain folytatják hőszi küzdelmüket a létért.

1920-ban 650 zsidó hallgatója volt az egyetemnek, ez évben 2428 közül 127. Százalékban kifejezve: 5.21 százalék. Kisebbség, mint amennyit az antiszemita diákmozgalom nagylelkűen engedélyezett. (k. r.)

lédjának meglátogására jött Romániába és bizonyos idő múlva repatriált Amerikába.

A bevándorlási statisztika szerint 1926 év első felében 25.161 munkás érkezett az országba a munkaügyi minisztérium speciális autorizációjával. Ez a szám félfélen három kategóriából állt össze: ipari munkások bulgár kerteszek és szabad foglalkozást űzők. A bevándorlók sorrend szerint a következő országokból rekrutálódtak: Bulgária, Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Görögország, Magyarország és Németország. Ugyanezen idő alatt 2876 bevándorolt idegen hagyta el az országot úgy, hogy végeredményben 22.294 új bevándorlóval szaporodott a lakosság, vagyis a bevándorlók száma 8.126-al multa felül a kivándorlók számát.

2

A legszebb, a legmélódikusabb és a legkedvesebb új dal és blues

Fekete Nárcisz

Mindenszinek az első hallás a megtetszik.

MORAVETZ-kiadás.

Mindennütt kaphatók.

Darabja 36 lei.

1927 január 21

EAP BELSE-KERESKEDŐK

LEI
ÖSSZE
PÉNZFIZE
DIAK EL
febr. 12-ig.

elni is fog. Legalább csak nem diadalmas

jedelmek állanak az demokráciák, a polgárra nem is lettek az erőszak jogit, a mpontot felrúgó dik. aacsony származású

filozófia és etika, hanem ama virulens lyel belevitott a mo-strukturájába és az a. E: e szempontok meg kell hajtánunk Salmon László

százalékát nek kereskedelmi

szociális jelentőségét textilyarak több foglalkoztatnak, akik has a külföldi kon-gadnek.

diákban megállapítja, földi textil ipar csak mi lendületet az új pártolás, bár távol-ményeknek, a textil-buzditották beren-termelőképességük n ezért a textilya-tól, hogy ne döntse gat, amely

ámogatás mellett ész szükségletét

órákor egyébként az gyűlést tartanak ez kérdésében.

József

Eisler Máttyás, heht Riza, Sugár egyes, Adler Ernő, orgacs Sandor, m ny László, Dr. ein Miksa stb. s b nek fél január án, vasárnap e. fél 11 órákor a

Jövő
atinéján
ház-ban.

énztárnál és Str. és Lepage-nál.

Str. Bratianu, (vo t Weitzer J.u.) 3. Ora és ékszerárú-házban szer-zik be

ad

Estélyi csipkék nagy választékban

Bauch Ernő üzletében

Ott kaphatók a legszebb gobetinek, kelis, perzsa és hebedó kézimunkák s hozzávaló szagok

A nyugtalanág és vándorlás ével

Irta Achad Haam

A közeli hetekben egy szenzációs érdekes könyv fogja elhagyni a sajtót. Achad Haam, a most elhunyt nagy cionista gondolkodó emlékiratai jelennek meg könyv alakban. Alábbi cikk a memoárok egyik legerősebb fejezetét képezi.

1878-ban voltam első ízben Odesszában. Ebben a városban egy fiatalemberrel találkoztam, aki igen járatos volt az orosz irodalomban. Természetesen nagyon kicsinynek éretem magam mellette, de úgy látszik, az ő szemében mégsem voltam olyan egészen jelentéktelen valaki, mert első beszélgetésünk után napról napra megfigyelt engem csak azért, hogy különböző dolgokról beszélgessem velem. Magával szokta hozni Pissarew's könyveit, amelyeket akkori időben a fiatalág nagy lelkesedéssel olvasott. Együttessen vettük keresztül a kritikai tanulmányokat és úgy éretem, hogy az örök világosság derült fel az agyamban. Vegre meghallottam az emberi kumura végző kinyilatkoztatását, amelyre annyira szomjaztam.

Ezen fiatal emberrel folytatott beszélgetésem hatása alatt ébredt fel bennem a gondolat, hogy gimnáziumi vizsgákra készüljek és szívesen valamilyen egyetemre iratkozzam be. Amikor hazatértem, reávettem magamat a latin, matematika és egyéb középiskolai tantárgyak tanulására a gimnáziumokban használatos könyvek segítségével. Mindent természetesen teljesen egyedül, minden külső segítség nélkül, minthogy abban a zótét kis városkában, amely az én szülőfalum mellett terült el, egyetlen tanító sem volt található. De hiábavalónak bizonyult minden jóakaratom, mert nem sikerült, hogy belőlem ifjú maszkból olyan diák váljak, aki oszobának lázó dolgokat tanuljon. A latin nyelvben ugyan meglesően haladtam, elvittem odáig, hogy tovább tanulhattam és a latin szövegeket megértettem. De mindazok a grammatikai ravaszkodások, amelyeknek megadására a gimnázisták egész idejüket fordítják, teljesen idegeneknek, fölöslegesen tüntek fel előttem, különösen azért, mert nem volt tanítóm, aki mellett állott volna és kényszerített volna, hogy foglalkozzam velük. A vége az lett a dolognak, hogy csak általános ismereteket tudtam szerzeni különböző tudományágakban, amely ismeretek azonban nem voltak elegendők ahhoz, hogy a vizsgát megállhassam.

Igy aztán egy vagy két év múltán arra a meggyőződésre jutottam, hogy elmulasztottam az időt és sohasem leszek már képes mindezekkel az ostobaságokkal foglalkozni, hogy aztán valamilyen orosz egyetemre iratkozhassam be. Ekkor azzal a gondolattal kezdtem foglalkozni, hogy külföldi főiskolára fogok menni, mert abban a hitben voltam, hogy ott nem helyeznek súlyt az ilyen semmis kicétségekre. De ez a szándékom sem ment teljesülébe. Kérdetben különböző akadályok miatt kitoltam a végrehajtását. 1880-ban megszületett az idősebb leányom, Deborah Lea és közvetlenül születése után komolyan megbetegedett, amely betegség több hónapig tartott. Akkor aztán jött az 1881-es év és jöttek a pogromok. Néhány hónapon keresztül teljesen le voltam szorva és olyan voltam, mint valami megháborodott. Belső világom megrendült, új megfontolások léptek fel a régi szérbontott megfontolások helyén. Ilyen lelki állapotban aztán elfelejtettem minden egyetemet és minden tudományt, amit ezeken az egyetemeken tanítanak, teljesen rabjává lettem azoknak a koncepcióknak, amiket mindabból levontam, amit keresztülíttem. Személyes okok is visszatartották a falumban és lehetetlenné tették, hogy spámát és az ületét ilyen időben magára hagyjam és külföldre menjek.

Igy érkezett el az 1882-es év és én 26 esztendősen lettem. Ekkor elhatároztam, hogy eszméimet megvalósítom. 1882-től Bécbe utaztam, hogy az ottani egyetemre beiratkozzam. Így határoztam el ezt magamban, de sem az spámnak, sem a cs lédómnak nem merem bevallani, minthogy előre tudtam, hogy eleve meg fogják tagadni a beleegyezésüket. Ezért tehát kegyes csaláshoz folyamodtam és azt mondtam nekik, hogy csak felszéndel időtartamra utazom Bécsbe, hogy nyelveket tanuljak ott. Erre a rövid időre is csak nehezen

sikerült a család beleegyezését klerőszakolnom. Bécsbe érkeztem, de csak két-három hétig maradtam ott és aztán megint hazatértem. Miért? Az igazi ok erre az én egyik legrosszabb tulajdonságom volt, amely egész életemben sokszor volt ártalmamra: hiányzott belőlem a saját erőmbe vetett bizalom. Valahányszor egy nagyobbzabán gondolat megvalósításához kezdtem, mindig beleitköztem abba a megérzésbe, hogy nincs elég erőm a gondolatokat tettekbe váltani. Az a kevés is, amit az utolsó éveimben az irodalom és a társadalmi élet terén alkottam, azt sem tudtam volna megteremténi, ha egy véletlen és külső ösztökélés sokszor a saját akaratom ellenére nem kényszerített volna arra, hogy az első lépést megtegyem és csak aztán, hogy az első lépések megtörténtek és láttam, hogy belső kétségeim ellenére is sikerültek, csak aztán szilárdultam meg a magamban való hitben és haladtam most már több biztonszággal az utamon tovább.

Ezek a belső személynységek és kétségek kényszerítettek, hogy dolgom végeztével Bécből újra hazamenjek. Hazatértem után megint csak erőt vettem rajtam az a megérzés, hogy a fainai élet, amelyben legjobb éveimet pocsékoltam el és a cionizmból kivágtam a velőt, lelki undorrá vált előttem. Nem bírtam már a fainai életet és újra erőre vettem rajtam a vággyódás kűltödre. Akkor aztán újra két-három évig Berlinben és Breslauban éltem, elmentem Bécsbe másodszor is és mindezből az utasásokból megörsz szívtel és töökretett idegekkel tartam haza. A kétségbeesés egyre jobban beléste magát a lelkembe. Ezek az évek voltak életem

legráttentesebb ével. Az állandó külső és belső harcok, az ide-oda vándorlás, a mélyéges gyűlölet az akkori életemmel szemben és a lehetetlenség, hogy saját magam tapasztal utat magamnak, amely megfeleljen lelki hiányosságaimnak, mindez megzavart, elkeserítette az életemet és végtelentül levett engem. Napközben sehol sem találtam helyemet és éjszaka a szívem nem lalt nyugalmat. Állandóan úgy jártam, mint valami árnyék, gondolatokba és képzelődésekbe merülve, nem volt ember, aki előt megárhattam volna nehéz szívemet, aki teljesen megértett volna engem és haosk felig-meddig is valami járható utat mutatott volna nekem nehéz helyzetemben. Az otthonomban minden jókedvű volt és vidáman éltek belé a napba. Csak én egyedül voltam boldogtalanul, mind a gazdaság közepette és senki sem vette észre, vagy figyelt fel rá. Hogyan is tudta megértetni egy zsidó egy kereskedő, hogy miat gazdaság szűlők egy-eden gyermeke, szerencsésen és keserű szívű is lehet az e über hoitt állandóan pőszrel rakhatja meg a zsebet és szammit sem kell megtagadnia magától.

Amikor feladtam már a tanulásra irányuló fáradozásaimat és csupán arra igyekeztem, hogy kiszélesszem mesem-t ebből a vaskatodából, amelyben gyermekkorom óta be voltam zárva, más szóval, hogy valamilyen elkerüljek a faturól valamelyik nagy városba, ahol kereskedjek és emberek között lékasszak. Így azóta újabb és nehezebb küzdelmek árán, amelyet családossal kellett megvívnom, felszámoltam és gyermekeimmel átköltöztem Odesszába 1884 Niszán havában. Ott aztán új élet kezdődött számomra.

A szovjet szikratáviratban tiltakozott Rákosi Matyas és társai ellitélése ellen

Budapest, január 20. Gadó tanácselnök részére az orosz szovjettől szikratávirat érkezett, amelyben a vasuti, posta- és fémmunkások protestálnak Rákosiék ellitélése ellen. Felszólítják Gadót, hogy helyezze szabaddábra a vádlottakat.

Félmillió kártérítési pert indított hitelezője ellen egy bukaresti cég, mert megóvatolták a váltóját

(Timisoara Temesvár, január 20. Az Új Kelet tudósítójától.) Érdekes büntető feljelentés érkezett ma a temesvári rendőrséghoz. Egy bukaresti cég, R. Steinberg hite ronás címén feljelentést tett Frank Jenő temesvári börténykereskedő ellen, mert hateres lejes váltóját ok nélaül megóvatoltatta. Az eset előzményei a következők:

A bukaresti cég régi üzleti összeköttetésben van Frank Jenővel, akivel évente cirka 150 ezer lejes forgalmat bovyoltott is. Az elmúlt év végén egy 5824 lejes térel maradt fedezetlenül, amelyről Frank Jenő azt állítja, hogy a

Steinberg-cég ezen őszszéggel neki tartott, viszont a bukaresti cég ezt tagadja. Frank Jenő arról az őszszéggel váltót állított ki, azonban a váltót a Steinberg-cég nem írta alá, mint elfogadó. (Ez az eljárás különben is közgazdasági életünkben teljesen ismeretlen.) A váltó óvatolása megjelölt a "Monitorul Oficial" ban és az "Argu"-ban is. A bukaresti Steinberg-cég most ezen körülményből kifolyólag hitelesítéssel vádolja Frank Jenőt, mert azt állítja, hogy csaknem fizetésképtelen lett emiatt az óvatolt váltó miatt és most őszszéggel lejes kártéri ési őszszéggel parit Frank Jenőt.

LÉLEGZETET VÉRE ÉGY VALDA PASTILLAVAL

SZANKBAN

MEGVÉD A HIDEG, NEDVÉSSÉG ÉS BACCILUSOK ELLEN EZEN KÉSZÍTMÉNY FERTŐTLENTŐ SZEREI IMPREGNALJÁK A LEGELÉRHETETLENEBB RESZKET IS ÉS MEGVÉDIK A TOR-KOT, MELLET ES TUDÓT MINDENFÉLE INFLAMMÁTIÓ SÉRÜLÉS ÉS MEGTÁMASDAS ELLEN

GYEREKEK, FELNÖTTEK ÉS ÖREGEK VEGYÉTEK AZONNAL ÉS TARTSÁTOK MINDÉG KÉZNÉL

A DOBOZ FAC-SIMILJE KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTARBAN

A németek hogyan

Berlin, január 20. A németek idején, hogy a tag elnöke több élen résztvett a liga alakuló ülésén elsőnek azok közé rába léptek. Néhány tag elnöke Danzig adást tarott a párt adása során főleg a való csatolással a "men" című jiddis nyelvű alkalma volt folytatni, amely be megalakított berlin került. A Reichstagban a következőképpen

Két súlyos és arra, hogy a berlin belépjen. Elsősorban közelről érint Palesztinában is kezeti metód

Mig azonban országban egzi erőszakosságok

Amikor ezt mondta, amelyeket rendszeresen teremtettek és fejlődtek. A magam részéről tavaly, amikor mezttem meg a dolgozó hlvának nem tudtam az időben a interparlamentáris lelem következték de remélem, hogy arra, hogy Palesztinában a zsidó építőmunkás tanulmányozom.

A második ok, tina ligába lépten

A németország tással indokolják zsidó sajtó magam meakok munkájából szemiták nem tud fellépni, mert Kalművesipar van és éleek, akik kizártó tarják fenn életük

az antiszemiták minden bankat kereskedőben k aki saját szemé

Hogy a német kűrdessék, szűke rűlelen felvilágis akkor tessük a lesztina-kojoni-óció

Laboring Theodor

A német Reichstag elnöke megindokolja, hogy miért barátja a cionizmusnak

Berlin, január 20. Megírta az Uj Kelet annak idején, hogy Paul Loebe, a német Reichstag elnöke több politikai jelentőségű személyt is megnevezett a nemetországi pro Palesztina liga alakuló ülésén és ő maga egyike volt az elsőnek azok között, akik a Palesztina liga sorába léptek. Néhány nappal ezelőtt a Reichstag elnöke Danzigban tartózkodott, ahol előadást tartott a páneurópai mozgalomról és előadását során főleg Auszriának Nemzetországához való csatlakozásával foglalkozott. A varsói „Morgen” című zsidó napilap danzigi tudósítójának alkalma volt Loebe elnökkel beszélgetést folytatni, amely beszélgetés során a nemrégiben megalakított berlini Pro Palesztina liga is szóba került. A Reichstag elnöke ebben a kérdésben a következőket mondta:

Két súlyos és mérvadó ok indított engem arra, hogy a berlini Pro Palesztina bizottságba belépjek. Elsősorban engem, mint szociálistát közelről érint Palesztina felépítésének kérdése, mert ebben az országban jelenleg egy szocialista experimentum történik. Oroszországban is történnek a jelen időben szocialistákus kísérletek

Mig azonban ezek a kísérletek Oroszországban egzisztenciák tönkretétele és erőszakosságok útján történnek, addig Palesztinában igaz szocialistákus szövetkezeti metódusokkal próbálkoznak.

Az első ok, amiért én a Pro Palesztina ligába léptem, az antiszemitizmus ellen való küzdelem. A németországi antiszemiták azzal az állítással indokolták zsidógyűlöletüket, hogy a zsidó népet maga nem akar dolgozni és csak a mások munkájából él. Kelet-Európában az antiszemiták nem tudnak ilyenféle vádaskodással fellépni, mert Kelet-Európában nagy zsidó kézművesipar van és nagy zsidó munkás önmaguk élnek, akik kizáróan két kezük munkájából tartják fenn életüket. Nemzetországban azonban az antiszemiták megszokták azt, hogy minden bankárban, nagyiparosban és kereskedőben kizárólag a zsidót lássák, aki saját személyében dolgozni nem akar.

Hogy a németországi antiszemitizmust le küzdjük, szükséges, hogy Nemzetország területén felvilágosító munkát végezzünk és ezt akkor tesszük a legalkalmasabban, ha a Palesztina-központi zsidó munkájának erd

ményeire rámutatunk.

A szükséges felvilágosító munkán kívül az antiszemitizmus ellen a megalakított Pro Palesztina ligának azonban még az a feladata is lesz, hogy mindenekelőtt a németországi zsidókat lelkesítse arra, hogy Palesztina felépítésének munkájában a cionista szervezettel együtt

Hétfőn kezdik Mussolini merénylői bűnpörének tárgyalását

Romanelli ezredes barcelonai börténben lett

(Róma, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Sacca ezredes elnökletével a rendkívüli katonai törvényszék a halálbüntetésről szóló törvényjavaslat alapján egymás után kezdi meg tárgyalását a különböző merényleteknek, melyeket Mussolini ellen elkövettek. Elsősorban Zamboni Capelo merénylet-pörét fogják tárgyalni. A tárgyalás hétfőn veszi kezdetét, melyre 100 tanu van megidézve, a per anyaga negyven hatalmas kötetre rug. A tárgyalás legalább két hétig fog tartani. Zamboni tárgyalása után Luseti merényletére kerül a sor.

Róma, január 20. Az olasz hivatalos lap kinevezést közölte, melyben Mussolini Romanelli ezredest, aki a magyarországi proletárdiktatura idején kiváló érdemeket szerzett magának, a barcelonai olasz követség vezetésével bízta meg. A marseillesi és hamburgi konzulátusok élére fascista újságírók kerültek.

Az új vasúti személydijszabás február elsején lép életbe

Csak személyvonatra szóló jegyek lesznek ezután, amelyek azonban 100, illetve 150 lejés különbözettel gyors- és expresszvonatra is érvényesek

(Cluj-Kolozsvár, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beavart közölte a vasúti felügyelet, hogy a CFR vezérigazgatóságának az a rendelése, mely a vasut hivatalos lapjának december 27-iki számában már közölték, március 1-én lép életbe. Ez a rendelet ugyanis Prorion volt CFR vezérigazgatónak volt a szakközölsége, miután sokáig a reviziós bizottság által a gazdasági élet fokozatának kívánására — megállapított tarifarendet költ. A tehérszállítás életbe lépését követően, mint tegnap számunkban jelentettük, március elsejére határozta a kormány, a személyforgalmi díjzabás pedig február elsején lép életbe.

Az új személytarifa egységes díjtételeket állapít meg az összes vonatokra. Ezentul tehát csak személyvonatra szóló jegyeket adnak ki, amelyek azonban gyorsvonatra is érvényesek, csak 100 lej különbözettel kell majd ráfizetni az áramlatos távolságra. Ugyanazzal a jeggel

expresszvonaton is lehet lesz utazni 150 lejés különbözettel lefizetés ellenében, bármilyen távolságra. Az új tarifa tehát megszünteti a jelenlegi 60 és 100 kilométeres minimális távolságokat és zónákat, amelyek alapján most kalkulálják a gyorsvonal és expresszjegyek árát. A kedvezményes (50 és 75 százalékos) jegyek után ugyancsak 100, illetve 150 lej kell felfizetni gyors- és expresszvonatokon.

Uj díjzabást dolgoztak ki a vasúti bérletjegyekről, amelyek ezentul csak személyvonatra fognak szólni. Arról, hogy milyen feltételek mellett lehet majd ezekkel gyors- és expresszvonaton is utazni, még nem történt döntés. Egy háromhónapos bérlet ára az egész évi bérlet összegének 35 százaléka, a hathónapos bérleté 60, a kilenc hónaposra szóló bérleté 80 százaléka lesz.

Az új tarifa teljesen kész és csak a közlekedési miniszter jóváhagyása szükséges, hogy február elsején életbe lépjen.

Egy csendőrkaplár véresre vert egy falusi zsidó meszarost, mert nem akart neki ingyen húst kímélni

Egyre gyorsabban brutalizálják a maramarosi lakosságot felelőtlen alantas községek

(Sighetul Maramarosziget, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mi eset csak egyik jellegzetes tünete annak a mentális ásnak, mely a Maramaros an szolgálatot teljesítő alóbbtörök községek részéről a zsidó lakossággal szemben mind többször megnyilvánul. Ha elzigele eset volna, nem érdemelne különös-bb méltatást, egy megtévelyedett hatóság közeg felelőtlen cselekedetének tudnók be, de éppen az alatt következő tudósítással egyidejűleg közlök ve lünk, hogy a maramarosi zsidó lakossággal szemben megnyilvánuló és az itt közölt esethez hasonló brutalizációk egyre fenyegetőbb jellegűek öltének. Epen ezért nyomatékosan hívjuk fel rá az illetékes hatóságok figyelmét.

Kedd-n délután a Maramarosziget közvetlen közelében lévő Cárda község csendőrörséről Szarvaszóra kiküldött csendőrkaplár és köz csendőr betértek a szarvaszói zsidó meszaroshoz, Davidovits Herschhez, akitől ingyen húst követeltek. Davidovits természetesen megtagadta kérésüket.

A csendőrök elmentek, de néhány óra múlva a község házára citálták be a zsidó meszarost, aki öreg apja társaságában el is ment a

község házára.

Az apát a csendőr durván megtámadta és kikérgette a község házáról. Mikor Davidovits Hersch egyedül marad, a kaplar puskával támadt rá és véresre verte a fiatal Davidovitsot.

Az öreg Davidovits még az éjzaka folyamán átment Csárdára, ahol a csendőrmesternél feljelentést tett a brutális kaplar ellen. Az őrmester másnapra magához rendelte a megvert fiatal Davidovitsot és ahelyett, hogy a tényállás felől tudakozódott volna, felelősségre vonta a meszarost, hogy miért nem adott a kaplárnak ingyen húst.

Enek megtörténte után pedig egy deklarációt íratott vele alá, amelyben Davidovits Hersch kijelenti, hogy senki sem bántalmazta. Természetesen a deklarációt Davidovits felelőtlenül írta alá.

Davidovits Hersch szordán bejött Szegere, ahol felkereste dr. Hegyesi Mózes törvényszéki szakértőt, aki sérüléseiről látletet vett fel. A látletet megállapítja, hogy a brutális kaplar nyolc hónapig belüli gyógyuló sérüléseket ejtett rajta. A látlettel Davidovits az ügyészségre ment, ahol feljelentést tett a kaplar ellen.

Laboratorul LEO
ing. Theodor de Stipek, Ghimbav—Brasov

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdelyi es banskai zsidó napilapja. Szerkesztők Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. As Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Péntek
5687. Sóbát 18.
1927. január 21.

Az „Ezra“ Achad Haam-émlékünnepélye. Folyó hó 22 en szombaton este 8 orakor az „Ezra“ Zsidó Főiskolai Hallgatók Egyesülete a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja kulcselőadás sorozatának keretében nagy Achad Haam-émlékünnepélyt rendez. Az ünnepélyen, amelyet az „Ezra“ nevében Leichtmann Andor elnök nyit meg, dr. Hamburg József kísértézőbizottsági tag, az „Ezra“ seniorja fog emlékbeszédet mondani. Simon R. Achad Haamról írott életrajzát olvassa fel és Ernster Saja Bialiknak egy Achad Haamhoz írott költeményét fogja heber nyelven előadni. Az ünnepély az Iparkamara dísztermében lesz megtartva.

Kolozsváron a kerületi kapitányságoknál alitják fel az állami adókövető bizottságokat. Ismeretesen február elsőjével megkezdik működésüket az állami adókövető bizottságok. Ez évben azonban ezek a bizottságok nem a pénzügyigazgatóság épületeiben, hanem az egyes kerületek közigazgatási kapitányságain foglalkoznak, hogy az adókövetést gyorsabban és könnyebben lebonyolíthassák. A bizottságoknak tagja lesz az illető kerület kapitánya is, aki ily módon ellenőrizheti fogja a városi adók kivetésének rendjét is.

Rosszul végződő trefa a vámvizsgálatnál. Temesvári tudósítók jelentik: Temesvár kereskedői tegnap óta egy humoros jellegű, de annál szomorúbb végű epizódról beszélnek. Az eset érdekességénél fogva jellemző a mai vizsgonyokra és negyedik nap történt: Skodai Béla hősismert régi temesvári kereskedő, akinek év tizedik óta a belvárosban van jólmenő néi divatruka üzlete, Bécsben járt feleségével, az asszony megemlítette férjének, hogy selymet szándékszik vásárolni és becsempészni. A puritán kereskedő szigorúan megiltotta ezt, nem akarta régi jóhírnevét kockára tenni és megelutazása előtt is megkérdezte feleségét, hogy nem vett-e selymet. Szodálné kijelentette, hogy nyugodtan vásárolhat, mert nem hoz selymet magával. A kurios vámuál semmi zavar nem volt, a csomagokat ki sem bontották. Miközben a vonat állott, a kereskedő lezárt és beszédbe elegyített az egyik vámossal, akit cigarettával kirúgott meg. Skodálné észbe jutott, hogy ha ilyen könnyű a vámvizsgálat, nem e fog felesége legközelebb vizsgálni a helyzetet. Ezért megkérte a vámfizet, hogy felesége csomagjait ismét vizsgálja át szigorúban. A trefának rossz vége lett, mert bizony a felesége csomagjában tekintélyes mennyiségű selymet találtak, amiért a vámhatóság 141 ezer lej vámbírsággal büntette meg a kereskedőt. Az esetet, amint fentebb írtuk, Temesvár kereskedői körökben élénken kommentálják. (S. B.)

Ujjaszervezik a kolozsvári tűzoltóságot. Az Uránia palota égése alkalmából megállapítást nyert, hogy a kolozsvári tűzoltók egy nagyobb tűzesettel szemben úgy csekély létszámuk, mint hiányos felszerelésük folytán csaknem tehetetlenek. A városi tanács tegnap tartott ülésen elhatározta a tűzoltóság reorganizációját. A kolozsvári rendőrség és csendőrség teljes legénysége tűzoltói kiképzésben fog részvenni. A város ezenkívül kéri fogja a térparancsnokságot, hogy száz katonát bocsás on tűz esetén a tűzoltóság rendelkezésére, akiket ugyancsak kiképzésnek. Elhatározta ezenkívül a tanács, hogy a felszerelési hiányosságokat kiegészíti.

PHILIPS RADIO

A hősi halott - évjárdékot huz és megnősült. Berlinből jelentik: A véletlen vezetett arra a felfedezésre, hogy egy német gránátos altiszt, aki 19.8 július 28-án elesett a nyugati harctéren és holtját nyilvánították, hogy özvegye újból férjhez menessen, alnév alatt vígan éli világát és mint sokszor kiuntetett hadirokkant évjárdékot huz és meg is nősült. Az eset, amelyben a berlini büntügyi rendőrség folytatja a vizsgálatot, a következő: Schulz Károly berlini illetőségű póttartalékos, aki a 93. tartalékgyalogezred 5. századában szolgált, a nyugati fronton 1918 július 28-án elesett. Illetőleg eltemettek ezen a néven egy gránátost, akinek zsebében Schulz Károly névre szóló katonai igazolvány volt. A harctérről elküldték az özvegynek Schulz Károly minden holmiját és halotti bizonyítványát a től fogva az özvegy szabályszerűen kapta a hadisegélyt. 1924 áprilisában az asszony férjhez ment egy berlini szerelődő, akivel most is boldog házasságban él. Néhány nap előtt az asszony levelet kapott egy biztosító társaság vidéki fiókjából, akinek egykori férje az ő nevére biztosítást kötött. Megírta neki, hogy valaki fel akarja venni az esedékes összeget, tehát jelenjék meg ő is igazoló okmányával, ha esetleg igényt tart a biztosításra. Képzhetők az egykori Schulzné megdöbbenése, amikor odautazott és a biztosító társaság helyiségében meglátta volt férjét, akit 8 év óta halottnak hitt. A biztosító társaság erre értesítette a rendőrséget és a hősi halottat letartóztatták. Így derült ki hogy Schulz Károly gránátos nyolc év előtt egy elesett bajtársának zsebébe csempészte a saját igazoló irását és a hősi halott zsebéből kivette annak bizonyítványait. A büntető eljárás megindult ellene csalás, okirathamisítás és bigámi miatt.

Haemorsan vegbelkúpok beavt gyógyszer aranyér ellen

Meghalt a falapdívat díatatoróje. Párisban tegnap meghalt nyolcvanöt éves korában Karolina Reboux, aki meg III. Napoleon udvarán volt masmodkicsasny. Madama Reboux neve Franciaország határain túl is ismert volt és aki annak idején a divatban jelenteni akart valamit, föltlenül rá is vészelte a kalapot. Paul fia, az új francia irádon egyik jeles képviselője. Karolina Reboux mint szociálpolitikus is kitűnt és a női munkások megszervezését először ő propagálta Franciaországban. Műhelyében önként vezette be a csökhentett munkaidőt és a fokmélt bérket, akkor, amikor ez még csak egyes szociáldások elmelete volt.

Antiquaire
Holtscher
Cluj
Strada N. Iorga (Jókai-u.) 2.
Vis-à-vis „Hotel New-York“

irdessen az Uj Keletben

Szombati istentisztelet az iparosok templomában. A kolozsvári zsidó iparosgye-sület, a „Poste Cadek“ templomában péntek este és a szombat déli istentisztelet alkalmával Weiss, az ortodox hitközség főkéntora fog énekelni teljes énekesi kísérettel.

Egy pécsi egyetemi tanár feltalálta a spanyolnátha elleni szérumot? Bukarestből jelentik: Fenyvesy pécsi egyetemi tanár már évek óta kísérletezik a spanyolnátha elleni szérum előállításával. Fenyvesy kijelentette, hogy a kísérletével már igen szép eredményeket ért el. Egy darabig csak állatokon kísérletezett, később azonban embereken is kipróbálta szérumát. Megállapította, hogy ez a szérum teljesen ártalmatlan az emberi szervezetre. A napokbanjezu an Pécsent több mint 100 embert, köztük sok csecsemőt is beoltott az új szérummal, de a szérum hatását még nem tudta megállapítani, mert egyelőre csak preventív oltásokról van szó. Hogyha a spanyolnátha Pécsent is fellépne és a beoltottak mind egészségesek maradnak, ebben az esetben fogja tudni megállapítani a szérum teljesen tökéletes voltát. Budapestben különben tegnap újabb 280 megbetegedés történt. Az eset közölgés sem súlyos. Különösen terjed a betegség a katonaság körében, eddig 1950 honvéd katonára kapta meg a náthát, közülük azonban már 590 felgyógyult. A halálesetek száma kicsi Miskolcon a betegek száma háromezer. Az iskolákban 20-30 százaléka beteg a gyermekeknek. Békéscsábán a lakosság tíz százaléka, vagyis négyezer ember fekszik beteg n.

Haemorsan vegbelkúpok azonnal megszüntetik az aranyeres tájdalmakat.

Felhívás Felhívjuk a magántisztviselőket, bank és biztosítási tisztviselőket, hogy folyó hó 23-án délelőtt fél 11 órai kezdettel Szövetségünk új helyiségében, S. r. Márai No. 6. sz. alatt tartandó nagy tisztviselőgyűlésen, az ügy fontosságára való tekintettel, főnökeiül jelenjenek meg. A romániai magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat szövetség.

Uj magántanár a kolozsvári egyetemen. Dr. János Árpád, a kolozsvári gyermekem helyi igazgatója a kolozsvári egyetem gyermekgyógyászati tudományos munkássága alapján a napokban ünnepélyesen magántanári avatva.

Forradalom a londoni férfidivatban. Londonból jelentik: A legújabb divatba jött férfiruhák forradalmat jelentenek a mai férfidivat ellen. A londoni szabók színes, fantasztikus árnyalatú, de legöbnyire égő világos színű férfiruhákat készítenek, amelyeket a Rivierákon már viselnek is. Sokan rózsaszínű zoknihoz és cipő viselnek.

Öt évi börtönrre ítétek el egy bestiális katonát. Moldován János türei legény, aki Kolozsváron teljesített katonai szolgálatot, két hónappal ezelőtt szabadságra ment falujába. Ott a 14. évi este részeg-n tért haza a koremből Moldován János és már alvó, 10 éves kis húzán vadállati kegyetlenséggel erkölcstelen merényletet követett el. A csendőrség azonnal letartóztatta a bestiális katonát, akinek ügyét ma délelőtt tárgyalta a kolozsvári törvényszék III. számú Sutzlu-tanácsa. Dámasi jelentésekben bővelkedő tárgyalás után, amelynek folyamán a bíróság a meggyalázott hieletnyit is kihallgatta, 5 évi súlyos börtönrre ítélt el Moldován Jánost.

Szállítja utánvétell.
Magyar könyvért
forduljon bizalommal Révész Béla 25 éve fennálló könyvkereskedőéhez Marosvásárhelyi

Concurenta
Brassó és vidéke legelőkelőbb közönségének urisabósága
első helyen vezet
Tehenplac 4. Brassó. A fürdővel szemben.
Szóvetraktár
Saját készítményű kész férfi- és gyermekruhák

Hosszu

Szana Zsigmond

(Cluj-Kolozsvár)
dóctoájától. Laj a romániai nagy nap tartott érte bea a készülő mény kérdéseve az értesületen lémet is megv szt a rére ma a napokban 9 a hititelezési kar Panescu ker

a Creditul In eljárrni, mert emelte a les zale

A még mi apannug vizso fokozza az int fedezze a költé

Szana Zsigmond erdelyi és bansk Creditul In ben, nem folyó lott az iprask tészet által foly évre szölkak, a bitott, de a m kölesón, ami j egyes fisemekk egyes esetekben

a Creditul In bötzetést tet

amennyibea eg gyotb összeget eljárás nem eg dorta az iparv Panescu K letet, hogy a C járása a Banca függő helyzeté nem bocsátha körvényeket, nem engedi m tisztára bankk kozni. A másd kövvetelések ok 160 milliót ké nak folyósított nem lehetett v madik évben

A piac hogy az passziv kö

Egyesült Kö telzalagban

Table with exchange rates (Devizák) for Zurich, New York, London, Paris, Milano, Praga, Budapest, Belgrad, Bukarest, Varsó, Bécs, Berlin.

Száz lel á

KÖZGAZDASÁG

Hosszulejárta hitelek folyósítását követeli az erdélyi gyárpar

Szana Zsigmond kritikája a Creditul Industrial működéséről. Ezentul csak a pénzügyminisztérium fog adót kivethetni az iparvállalatokra

(Cluj-Kolozsvár, január 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lapsunk más helyén számoltunk be a romániai nagyiparosok szövetsége által tegnapi tartott értekezletének azon részéről, amelyben a készülő olasz-román tarifákra vámegyezmény kérdéssel foglalkozott az UGIR. Ezen az értekezleten azonban igen fontos belső problémáit is megvitatta a gyárpar, így például azt a tézist, hogy az Ipari Hitelintézet a napokban 9 százalékról 12-re emelte fel a kihitelezési kamatlábát.

Panescu Kertész felvilágosítása szerint

a Creditul Industrial kénytelen volt így eljárni, mert a Banca Nationala is fel-emelte a leszámítolási kamatlábát 4 százalékról 6 százalékra.

A még mindig mutatkozó 3 százalékos árszínvonal miatt azért vált szükségessé, hogy fokozza az intézet kihitelezési képességét és fedezze a költségeket.

Szana Zsigmond temesvári nagyiparos az erdélyi és bányai ipar nevében soralmszi, hogy a Creditul Industrial, alapzabályával ellentétben, nem folyósít hosszulejárta hiteleket, holott az iparnak ilyenekre van szüksége. Az intézet által folyósított hitelek rendszerint egy évre szólnak, amelyeket egy évvel meghosszabbított, de a második év végén visszatérte a kölcsön, ami jelentős többletkamatot idézett elő egyes üzemeknél. Sírlemezte továbbá, hogy egyes esetekben

a Creditul Industrial jogtalan megkülönböztetést tett iparvállalat és iparvállalat között.

amennyiben egyiktől kisebb, a másiktól nagyobb összegek visszatérítését követelte. Ez az eljárás nem egy esetben nehéz helyzetbe sodorta az iparvállalatokat.

Panescu Kertész felvilágosítja az értekezletet, hogy a Creditul Industrialnak ez az eljárása a Banca Nationalával szemben fennálló függő helyzetével magyarázható. Az intézet nem bocsáthatott ki hosszulejárta kölcsönkövetvényeket, mert a valutabizonytalanság ezt nem engedte meg és így a Creditul Industrial tisztára bankzerű működésre kénytelen szorított. A második év végén történt hitelvisszatérítések oka az, hogy a Banca Nationala 160 milliót kért vissza a Creditul Industrialnak folyósított előlegekből, amit máshonnan nem lehetett volna fedezni. Működésének harmadik évében

a Creditul Industrial újabb négyszázmilliót volt kénytelen visszafizetni a Banca Nationalának, ami természetesen még jobban megnehezítette a kihitelezéseket.

Azt, hogy egyes vállalatoktól kisebb, másoktól nagyobb összegek visszatérítését követelték, Panescu Kertész ezzel indokolja, hogy a Creditul Industrialnak figyelembe kellett vennie az egyes iparvállalatok helyzetét, de a kedvezőbb helyzetűben lévő vállalatoktól is a tartozásnak csak 50 százalékát vonta vissza.

Busila elnök rezumálva a vita során elhangzottakat, megállapítja, hogy a Creditul Industrial által még nincs megoldva az ipari hitel kérdése. Javaslatára az értekezlet háromtagú bizottságot választott, amelyben kivülről helyet foglal Dossila mérnök és dr. Farkas Mózes, a kolozsvári UGIR elnöke is részt vesz. Ez a bizottság még ma intervensziót fog a Banca Nationala kormányzójánál a leszámítolási kamatláb határozatáról négyszázszázalékosra való csökkentése érdekében, hogy azután a Creditul Industrial is fentartthassa a régi kamatlábát.

A vasúti reorganizálásáról szóló törvényjavaslat elvi megvitatása után az értekezlet az építkezési törvényjavaslatról foglalkozott és annak részletes tanulmányozására bizottságot küldött ki, amelyben Al. Badescu, Dossila mérnök, Micu Zentler, dr. Bószörmenyi Sandor, dr. Polonyi és dr. Lakatos foglalnak helyet Panescu Kertész elnöklete alatt.

Szana Zsigmond ezután az export kérdéssel beszélt és többek között

az UGIR intervencióját kérte az erdélyi izzólámpa-gyárak érdekében,

amelyeknek nincs megfelelő piacuk belföldön és ezért az exportlehetőségek megkönnyítésére szorulnak. Zentler ezt az intervenciót mindazon iparvállalatok érdekében kéri, amelyek az export tekintetében támogatásra szorulnak.

Az ülés végén Busila elnök az UGIR-nak azon intervenciójáról számolt be, amely azt kérte Lepadaru pénzügyminisztériumtól, hogy

az összes ipari adók a pénzügyminisztérium kompetenciájába tartozzanak,

vagyis semmilyen más hatóságnak ne legyen joga az iparvállalatokra adót kivetni. Lepadaru pénzügyminiszter megadta tette ez ügyet és belátta, hogy az iparnak csak úgy lehet komoly kalkulációs biztsa a gyártmányok előállításánál és értékesítésénél.

¶ Még nem léptek életbe a leszállított hitvitali vámok. Közölte az Uj Kelet, hogy a kormány gazdasági bizottsága 50 százalékkal csökkentette a gabonafélék és élelmiszerek kivitelét, illetve azt a gabonánál, főzslékféléknél és olajmagvaknál vagononként 4000, buzáknál 4000 lejre, állattörtnél darabonként 200, sörresekül 300 juhoknál 100 lejre szállította le. Ezeket a vámokat királyi dekrétummal fogják életbe lépíteni, amely rövidesen megjelenik a hivatalos lapban.

¶ A gyulafehérvári kereskedelmi kamara felállítására. Nagyzebec, S. Atmar és Luçoi eredményes akciója felbátorodva Gyulafehérvár is megajánlta önálló kereskedelmi kamara felállítására érdekében. A kérdés most a Kamarák Szövetsége előtt van, ahol Negrutiu Joan kolozsvári kamarai elnök a terv ellen foglalt állást, mert feltételeit szükségesnek tartja, hogy Gyulafehérvár kereskedői továbbra is Kolozsvárhoz tartozzanak. A határozat szerint azonban a Kamarák Szövetsége kikéri a gyulafehérvári kereskedelem véleményét is, hogy akarnak-e továbbra is Kolozsvárhoz tartozni, vagy pedig önálló kamara felállításához ragaszkodnak.

¶ Törvényjavaslat készül a bortermeleők hitelintézetéről. A romániai bortermeleők régi kívánságát fogja megvalósítani Garoflid földművelésügyi miniszter készülő törvényjavaslata, amely a bortermeles és értékesítés finanszírozására alakítandó hitelintézet létesítését célozza. A tervezet értelmében minden bortermeleő 3 lejre illetéket fog fizetni 10 literenként és az így befolyó összegekből önálló alapot létesítenek a bortermeleők hitelkérdéseinek rendelkezésére. Az elp élén kezelőbizottság fog működni, amelybe delegátusokat küldenek ki a bortermeleők, a Banca Nationala, a pénzügyminisztérium és a földművelésügyi minisztérium. E végén azután minden egyes bortermeleő az évközben befizetett összegnek megfelelő értékű részvényt fog kapni. Az így létesített alap 60 százalékat a szőlőültetvények fentartására fogják kihitelezni egy évi időtartamra, megfelelő garancia mellett. A fennmaradó 40 százalék felét borpincészetek és borékező szövetkezetek alapítására, a fennmaradó 20 százalékot pedig egyéni hitelek folyósítására fordítják. Az utóbbi két kategória kihitelezései husz évre és igen alacsony kamatláb mellett fognak megtörönni.

¶ Részvénytársasággá alakult a Franck-pótkávégyár. Kassáról jelentik: A kassai Franck Henrik Fiai pótkávégyár rövidesen részvénytársasággá alakult 20 millió cseh korona alapítókével. A részvények 75 százalékát Walter Franck veszi át, a fennmaradó pedig kettő a budapesti Rockort és a linzi Fucsdus-vállalat veszi át egyenő két részben.

¶ Be kell mutatni a drogeria-jogokat a közegészségügyi minisztériumhoz. A közegészségügyi minisztériumnak egy régebbi rendelkezése értelmében az összes drogeriatulajdonosok kötelesek drogeria-jogukat a törvényben előirt követhetmények terhe alatt újra elismertetni. Tekintettel arra, hogy egyes droguisták ennek a felhívásnak még nem tettek eleget, a kolozsvári droguisták egyesülete körlevélben szólítja fel tagjait, hogy drogeria-jogukat mutassák be az egészségügyi inspektorátusnál.

¶ Export import. A következő külföldi cégek jelentették be a bukaresti kereskedelmi és iparkamaránál, hogy üzleti összeköttetésbe óhajtanak lépni romániai kereskedelmi és iparvállalatokkal: Edgar L. Grima, Malta (Valetta) S.r. B. itannica 166 C gabonaimportőr. — Verkaufsbüro für Möbelbeschläge der Österreichischen Kontrollbank für Industrie und Handel, Wien, G. uchgasse 1. bútorkátrakat, sarokvasakat és belő fém díszárgyakat akar elhelyezni Romániában. — Fratelli G. dzinsky, Tripoli 1. Casella Postale No. 589, rozsimportőrök. — A budapesti iparkamara olyan cégek címét kéri, amelyek elválhatnak egy nagy külföldi cég képviseletét díszpárnák, selyemfestések és más kézimunkák, rajzok, reklámképek és reklámbábuk árusításával. — F. Uri & Co., Graz, R. d. dzkystrasse 13, buzálisztimportőrök. — „Motor“ Lwów, Kopernika 54/56 kocsigyártócégekkel keres összeköttetést. — Jean Ventosa, Bordeaux, 18 rue Raze olyan cipő és lábbeli gyárakkal keres kapcsolatot, amelyek cseka gumibroncsot használnak a talpalakhoz. — Lloyd Europensky, Warszawa, Nalewsky 33 gliceringyárosokkal és szappanlug-

Tőzsde

A piac ma ismét megszilárdult, minthogy Bukarestből el volt vágva. E dekes jelenleg, hogy az osztrák schilling az összes piacokon emelkedett, holott mindenki esésre spekulált a passzív külkereskedelmi mérleg alapján.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 január 20 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3710-3720	—	—	485	37 1/2	11019	13667	64 3/4	1926 1/2
Newyork	191-192	519 1/2	519 1/2	2517	194	57190	70930	3376 1/2	—
London	935-938	2519 3/4	251962	1222	935	2775 3/4	3443	13382	48537
Páris	770-780	2060 1/2	2062 1/2	—	778	2270	2817	13437	397
Milano	840-850	2240	2255	109 1/2	846	2485	3080	146 3/4	492
Prága	571-573	1537 1/2	1537 1/2	—	577	1693 3/4	2100 3/4	—	296 1/2
Budapest	3370-3380	9070	9070	—	2740	—	12398	59125	—
Belgrád	—	912 1/2	912 1/2	—	335	1006 1/2	1248	5951	176 3/4
Bukarest	—	277 1/2	277 1/2	1330	—	299 1/2	37598	1805	5376
Varsó	—	57 1/2	57 1/2	—	—	63 1/2	7873	37475	—
Bécs	2720-2730	7320	7320	—	2750	8032 1/2	—	47637	—
Berlin	4570-4580	12310	12310	—	4620	13565	16816	800 1/2	—

Száz lel árfolyama: Zürich (utó) 275, Páris 1330, Budapest 299 1/2, Bécs 37598, Prága 1805.

let az iparosok...
tanár fejtálta a...
Bukarest...
egyetemi tanár...
panyolnátha elleni...
vesey kijelentette...
szép eredménye...
állatokon kísérle...
ereken is kipróbálta...
hogy ez a szérum...
eri szervezetre. A...
mint 100 embert...
tott az új szérum...
nem tudta meg...
preventív oltá...
nyolnátha Pécs...
mind egészséges...
fogja tudni meg...
tökéletes voltát...
újabb 280 meg...
ül egy sem súlyos...
saton ság körében...
apta meg a náthát...
gyógyult. A ha...
n a betegek száma...
20-30 százaléka...
cskában a lakosság...
er ember fekszik

beli upok...
eres tájalmakat.

megnőzve...
ke, hogy folyó...
dettel. Söve...
Március No. 6...
főelölésben, az...
ettel, főelölés...
mégantantár...
szövetsége.

olozsvári egye...
kolozsvári gye...
olozsvári egyet...
munkássága...
magántanár

i férfidivatban...
ban divatba jött...
ek a mai férfi...
szines, fantaszi...
égő világos szín...
ket a Rivierákon...
nő zokni és...
színű zoknit és

el egy bestiá...
ürel igény, aki...
szolgálatot, két...
ment falujába...
rt haza a koros...
r alvó, 10 éves...
éggel erkölcsi...
csendőrök azou...
atonát, akinek...
kolozsvári tör...
arácsa. Dráma...
s után, amely...
eggyalázott kis...
nyos börtönre

tel.

gyvért...
a 25 éve fenn...
osvargahelyt

nta...
abósága...
gy hivatalban...
mint szabásban...
vel szemben...
k t a r...
gyermekruhák

Kotta és zene Irodalmi Kölcson Könyvtár

KIKK-Lepage zeneműosztály Cluj-Kolozsvár

Csekély kölcsöndijért kaphat kamarazenét, nagy operát, négykezeset, zeneirodalmi könyveket, stb. kölcson. **Minden zenekedvelő közelje kívánságait**

importőrökkel keres összeköttetést. — W. d. j. h. Ali, Constantinople, Mouhame Dj-dessi No. 9-11 fűrészarut és fenyőfűrészket importál. — Georg Reinhard Franz, Buchholz 1 St. Königstrasse művészeti célokra szelvényeket és rézlemezeket exportál. — H. r. m. Fl. tsch. Danzig, Domitzkwall 1, lisztet és napraforgót importál. — A jaffai román alkalmasság a Palestina-val való kereskedelmi kapcsolatok kiépítése érdekében díjtalanul szorgalmat bármilyen felvilágosítással a román exportőröknek, akikről a jegyzékeket, vagy katalógusokat kér, hogy azokat a sajtó, vagy a palesztinai kereskedelmi kamarák útján hozza az érdekeltek tudomására. — L. G. Tarmacli & Co. Pirous, kendermagimportőr. — A. M. Bou & Co., Marseille, 9 rue Paradis gabonát és szárított fűszereket akar importálni. — M. Suteimanovich & Co., Smyrna, déli gyümölcs-exportőr.

Ausztriában is leszállították a bankamatyát. Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti bank elhatározta, hogy a váltószámlatörlesztési kamatlábát 7 százalékról 6 és telegrafára csökkent. A kamatlábcsökkentés természetesen következménye volt a pénzpiaci helyzetnek és mivel a nemzetközi bankok a múlt héten leszállították a kamatlábat, az osztrák jegyintézet is erre határozta el magát, habár gazdasági körökben későbbre várják ezt az intézkedést. Ugyanabban az 1927. évi pénzügyi nemzetközi összehangolási jegyzékben indult meg, amelynek hatása alól Anglia sem vonhatja ki magát soha.

Az új vasúti tarifa kérdései Tegnap számunkban behatárolt foglalkoztunk a készülő új vasúti teherráterítéssel, amelyet márciusra terveznek életbe léptetni. Mint ismeretes, az új átcsoportosítás érdekében a CFR kérdőíveket adott ki még december végén, amikor megírtuk, hogy a kérdőívek egyáltalán nem felelnek meg a gazdasági élet kívánalmainak. Jellemző, hogy a kérdőíveket a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara csak ma kapta meg a minisztérium útján és így alig egy hét áll rendelkezésre a kívánt adatok beszerzéséhez, holott ilyen nagyfontosságú kérdés előkészítéséhez hónapok munkája szükséges. Éppen ezért, amennyiben a tarifát valóban életbe léptetik március elsőjén, aligha fogja megvalósítani azt a harmonizációt, amelyre a CFR törekszik a gazdasági élet és a vasúti szállítás közötti relációkban.

Gazdái cseréi az orsova: petróleum-finomító. A nemzetközi piacon jól ismert Fanto petróleumvállalat hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat a Credit Mintar társasággal, amely bécsi érkező venni a Fanto érdékkörébe tartozó Industriele de Petrol Orsova Tilagd rt. orsovai petróleumfinomítóját. A tárgyalások, hír szerint, már előrehaladt stádiumban vannak és így valószínű, hogy a Fanto feladja egyetlen romániai érdekeltségét.

Magyarul is megjelenik az „Ardealul Economic”. Január 15 óta magyar nyelven is megjelenik Tratat Chirila szerkesztésében „Erdélyi Közgazdaság” címmel az „Ardealul Economic” című közgazdasági szakképzés. A bekezdés óta szám megnagyobbodott terjedelme, változatos tartalma és friss hírszolgálatok kellemes felülnést keltezt szakkörökben.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Péntek: Pasztorc-űt és Babatündér
Vasárnap: Átarcosbál
Hétfőn, 24-én: Rigoletto (Jean A. haassiuval).
Szereid: A da (Radames szerszében Apostolescuval)
Péntek: Tannhäuser (Apostolescuval).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.

Uraim, csak egymásután.

Két és félórás kacagást, gondtalan jókedvet jelent az új párisi bohózat bemutatása. Tömérdek ölel, tulhabzó tréfásság, a mulatságos helyzetek egymásutánja biztosítja Yves Miranee új darabjának hangos, nagy sikerét. Telivér párisi bohózat, fiatal leányoknak nem való. Bemutató előadása pénteken este lesz.

Hajt vadász 7 órakor és 4 órakor. Huszka Jenő és Martos diadalmas sikerű operettjének legközelebbi előadásai: szombaton este 7 órai kezdettel és vasárnap d. u. 4 órai kezdettel. A főszereplők Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihász, Leővey.

Heti műsor

Péntek: Uraim, csak egymásután (Francia bohózat-újdonosság, először. Premieubérlet 38 sz. Sorozat 239.)

Szombat 3-ór: Haramiák (Schiller repris, Új befejezéssel és új szereposztással 9-ik ifjúsági előadás, igen ocsó helyárrakkal. Bevezető előadást tart: dr. Gál Kelemen. Sorozat 240.)

Szombat 7 órakor: Hajt vadász (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihász. St. Bérlétszűnetben. Sorozat 241.)

Szombaton háromnegyed 10 kor: Uraim, csak egymásután (Napibérlet 39 sz. A. Sorozat 242.)

Vasárnap d. e. fél 11-kor: A múlt és jövő mészoros matinéja (Dr. Patai József közreműködésével. Rendes helyárrak. Sorozat 243)

Vasárnap 4 kor: Hajt vadász (Rendes helyárrak. Sorozat 244)

Vasárnap 7 kor: Uraim, csak egymásután (Napibérlet 39 sz. B. Sorozat 245.)

Vasárnap 9 kor: Cirkuszhercegnő (Karácsonyi Tolnay, Ihász, Bérlétszűnet Sorozat 246.)

Hétfőn 3-ór: A pálinka (A kolozsvári egységes munkásszervezetek műkedvelő előadása. Sorozat 247.)

Hétfőn 8-ór: Odlov (Új szereposztással. Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihász. St. Premier-bérlet 39. Sorozat 248.)

A fenyegető spanyolnáha

ellen az eredeti DIANA sóborsószeszével végzett száj- és torokbetegségek a legbiztosabb védelmet nyújtják.

SPORT

A Haggibbor országos ping pong verseny. Vasárnap rendezik meg a Haggibbor országos ping pong versenyt a református kollégium tornatermében. A verseny egytálal a legjobb erdélyi asztalitenisz hegemoniáért folyik, mert — mint az a versenyekből is megállapítható — a versenyen Erdély összes sámo-tevő ping-pong játékosai ednak találkoznak egymással. Heves harc készül a temesvári és aradi versenyzők, valamint a Haggibbor elsőrangú játékosai között. Aradon Manher, Temesváron Schwartz Zoltán gőzött a versenyeken. Temesvárról Weiss, Papier és Márton Kadima-játékosok indulnak.

— **700 000 ember** nézte végig az English Cup, most szombati fordulójának 32 mérkőzését. Londoni jelentés szerint ennek a 32 mérkőzésnek 50 000 font sterling bevétele volt. A múlt év hasonló fordulójával összehasonlítva a fenti számok visszaesést mutatnak és pedig a nézőknél 140.000 el, bevételben pedig 10.000 fontal.

— **A kolozsvári szövetség ez évi rendes közgyűlése** vasárnap, folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor lesz a szövetségi hivatalos helyiségében.

PROHIBITÉSEK

Egyzetes kiadásoknál egy szó 5 lej, vasagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állás-keresések 10/100 adóvisszatérítéssel. Apróhirdetések díja 1000 lejtől kezdődik. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Ke esek német kisasszonyt 2 é fél és 4 éves fiata mellé. Ugyazintea lehetőleg okleveles gyermeknevelőnővel egy éves fiához. Cim a kiadoban. 2 96

Olasz mesterhegedű, kiváló ngyo cson eladó. Cim a kiadoban

Eladó egy 12 ért a fenálló, bizto megáthetést nyújtó jófogalmú fűszertűzlet kalm rési stb. engedélyekkel. Elonyo: fűtőtelek meg uhatók Zalau, Ridwai étterem, Szigyartónai. 2297

A cluj piactot teljesen ismerem, információt tudok adni valalok. Ajánlatot „Információ” jellegére a kiadoba kérek.

Óránló német-magyar leve ezot és perlekkönyvelő keresek, lehetőleg a gabonaszakmából, azonnali bérlésre. Ajánlatok fizetési igényekkel „Gabonás” jellegére Elekes tirlaprodához, B:asov, küldendők. 2293

Magános nő, lehetőleg belvárosban külbéjáraru butorozott szobát keres. Cim a kiadoban.

Eladó rövid, kereszturros zongora. — É tekezetni Monostori-ut 55.

Alkalmi megvételre keresek egy nyeret és egy látosóvet. Cim Alexandru Matasaru Str. Teliu Maniu 89.

Róman, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (jegyzetek, napraj, kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Mások, sokszorosítások. — Dr. Mandel, Str. Rafin (v. Kötő-u.) 3. — Telefon 831.

Elegánsan bato ozott szoba 2, esetleg 3 ur részére kiad. Értekezni lehet Berkovicnál, Jókai-u. 9.

Az állomás és bogyár közelében két személyre berendezett cinos batorozott szoba kiadó. Értekezni a lakáson, Ágoston-utca 11 szám alatt.

Házasság. Orvosnő, esetleg fogorvosnő, 33 éves izr orvos, egy nagyobb vidéki városban erős praxisu nagyobb zabásu universalis ambulatoriummal saját ház és ingatlanokkal — nésülés célából izr. háziasan nevelt, szimpatikus leányt, (esetleg fiatal gyermektelen özvegyet) megtelelő hozományjal keres. Komoly ajánlatot fényképpel ellátva, diszkrétio mellett a kiadó továbbit f. hó végéig „Wiener Assistent 1919-1923” jelige alatt.

Belvárosban butorozott szoba hölgy számára kiadó. Cim a kiadoban.

Rabbiae und Religions professor vona Ministerium autoris ert, Lehrer für Hebräisch (direkte Methode), perfekt in Deutsch u. Rumänisch, suchte Stelle. — Adresse: Prof. M. Berocvici, Storojinetz, Bacovia.

Urleány lakást keres a belvárosban. Cim a kiadóhivatal továbbit.

Cluj közelében levő városban konkurencia nélküli szálloda, kávéház és étterem k:rléhez 20.000 leu tőkével társat keresek. Évi forgalom három millió. „Prima útet” jellegére kiadó továbbit. 2298

Április 1-re keresek a belvárosban jobb szoba-konyhaslakást. Jól meg lesz fizetve. Cim a Fraternitas nyomdában, Str. Bar n L, Pop 10.

800 pár cipő megvételre 100 000 leus társat keresek. Értekezni lehet Lebovits, Cluj, Ma'on-u. 8.

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné féle szakkönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befőzelmódját, továbbá a legkülönbébb ételek gazdaságos előállításí módját tartalmazza, eddig már 25.000 pld. van forgalomban. — Kapható minden könyvkereskedésben és Fűszey J. könyvkiadónál, Tordán.

Legelőnyösebben hirdet az Uj Kelet-ben

Telefon 10-49 Cluj, Piața Mihai Viteazul No. 13 Telegr. Barzel Cluj

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, Strada Baron I. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

szervezettség és kiadóhivatalai:
Telefon: 1-4 aprított
10 szám számlátva g
1 aprított hantott
Ötletek leg
Első Román Págyapoc
es Paipari Rt. — ez

1927 január 22 Sz

Olesóbl
Telefon 1-4 aprított
10 szám számlátva g
1 aprított hantott
Ötletek leg
Első Román Págyapoc
es Paipari Rt. — ez

A cser

A kabolacsárdai és módja szerint Herschet, a szarvas kelleit Dávidovits E-nak nagyon ktlönő asidó meszaros nem búnc-elekményben, nek, hiszen ilyen e még indokolni az i buzg lmat, ami falu vánulni, hogy a mi kicsit megveri a Hersch nem lopott, ml. semmi egyebet húst a boltjában, szokás és törvény.

A csendőrképzés tetetett ez az elavult a porékát pénzért. újíással lepte meg hogy ingyen két t egyszerű logikával es adták ingyen a a húst. Erre történt végző csárdai csendőrvásárló községhe főbe verte a csak p dolog historiaműh megvert mászaros megéhereni, az első csendőrképzés elő nem mért ingyen aláíratott vele egy frissen bekötött el, hogy senki egy Tizta szerencse, ho messte Máramaros cárdai csendőrkés jelentése ma már l a máramaroszigeti.

Ez az egész c bez hasonlatos itt-egy egyszerű ötihal c csendőrképzés azt vagy akárhogy k mesze erik az iste nem ér már el a k képzelt távolágtól kénye kedve és ön falujában valóságos gssája meg a a v jogforrást fakaszt.

Ha riadt kicsi parasztlak a puska hánytorgatják fel, lár gögöszön döngel nélkül kinyitkoz — It én vagy

Nem kételedű törvény nem kál rajz és közigazgat az ilyen csendőrké megmagyaráni n olyan messte M Bukaresttől, hogy a húst a csendőrké rajtudományban csak azzal szemben lenül a kezei kő az a bűn, amalyt vot el, szarvas